

opusdei.org

Prelato laiškas (2009 m. spalį)

Prelatas aptaria šventumo galią turinčią darbo vertę ir pasaulinės krizės metu savo laiške kviečia „gryninti tikėjimą, puoselėti viltį ir skleisti meilę“.

2009-10-25

Mylimiausieji: tesaugo Jėzus mano dukteris ir sūnus!

Rytoj, spalio 2 d., dėkosime Viešpačiui dar už vieną Opus Dei įkūrimo sukaktį; o po keturių dienų,

spalio 6 d. – septintosios mūsų
Įkūrėjo kanonizacijos metinės. Šių
švenčių proga mums praverstų
apmąstyti tą atgamtišką mūsų
Įkūrėjo intuiciją, kaip ją pavadino
Jonas Paulius II [1]: **šventumo galią
turinčią kasdienio darbo vertę,
būtinybę kasdienybės įvykiuose
įžvelgti ir stiprinti amžiną sąjungą
su Viešpačiu, kurią Jis trokšta
užmegzti su kiekviena ir kiekvienu
iš mūsų.** Visai suprantama, kodėl
mūsų Tėvas „***pakvaišdavo iš
meilės***“ įsigilinęs į žodžius, kuriuos
Dievas perduoda per pranašą: „*meus
est tu*“ [2].

Žinom, kad darbas, ši universali
būtinybė, neatsiejama nuo žmonių
egzistencijos, yra būdas patenkinti
asmeninius ir šeimos poreikius,
ryšys, siejantis su kitais žmonėmis,
proga tobulėti. „***Krikščioniui šios
perspektyvos yra platesnės ir
gilesnės, nes savo darbu tu
dalyvauji Dievo kūrime, o Dievas,***

sukūręs žmogų, jį palaimino ir tarė: „Būkite vaisingi ir dauginkitės, pripildykite žemę ir užvaldykite ją, viešpataukite jūros žuvims, padangių paukščiams ir kiekvienam gyvam padarui, kuris kruta ant žemės!“ (Pr 1, 28). Kristus pats dirbo, tad dar ir todėl darbas mums atsiskleidžia kaip atpirkta ir atpirkėjiška realybė: žmogus ne tik gyvena darbo aplinkoje; darbas yra ir būdas bei kelias siekti šventumo, tikrovė, kurią reikia pašvęsti ir kuri mus paverčia šventais“ [3].

Per mūsų Įkūrėjo kanonizacijos iškilmes šį mokymą gyvai išreiškė Jonas Paulius II, kalbėdamas apie žmogaus sukūrimą: „Ir paėmė Viešpats Dievas žmogų ir apgyvendino jį Edeno sode, kad žmogus jį įdirbtų ir prižiūrėtų“ [4].

„Pradžios knyga mums primena, – sakė Šventasis Tėvas, – (...) jog Kūrėjas patikėjo žemę žmogui, kad šis ją dirbtų ir puoselėtų. Tikintieji

savo įvairia veikla prisideda prie šio universalaus dieviškojo sumanymo. Darbas ir visokia kita veikla, atlikta su Dievo padėjimu, virsta kasdienybės šventumo keliu“ [5].

Jau ir beatifikacijos ceremonijoje 1992 m. gegužės 17 d. Popiežius tvirtino, kad šv. Chosemarija „nenuilsdamas skelbė visuotinį kvietimą į šventumą ir apaštalavimą. Kristus, – pridūrė Romos Pontifikas, – visus ragina eiti šventumo keliu kasdieniame gyvenime; taigi darbas yra asmeninis kelias į šventumą ir apaštalavimą, gyvenant vienybėje su Jėzumi Kristumi, nes Dievo Sūnus, tapęs Kūnu, tam tikra prasme susivienijo su visa žmogaus kasdienybe ir su visu pasauliu“ [6].

Dar kartą pabrėžti šią Opus Dei dvasios esmę nėra nereikalinga, nes

visada galime dar labiau įsigilinti į jos neišsenkamą dvasinį turtą ir dar ištikimiau ją įgyvendinti, pasikliaudami Dievo pagalba ir mūsų Tėvo padėjimu. Kaip dažnai tvirtindavo šv. Chosemarija, kol bus vyrų ir moterų, dirbančių profesinį darbą, tol bus žmonių, kurie, šios dvasios pastūmėti, savo draugams ir bendradarbiams rodys, kad galima pasiekti krikščionišką tobulybę ir šventumą per savo profesiją, jei veiksi išvien su Dievu, tobulinsi pasaulį bei drauge su Kristumi skleisi atpirkėjišką veiklą.

Paklausykime šv. Chosemarijos: „***Mes esam žmonės iš gatvės, paprasti krikščionys, plaukiantys visuomenės srove, o Viešpats nori, kad būtume šventi ir apaštalautume būtent savo profesiniame darbe, tai yra taptume šventi dirbdami, kad paverstume tą darbą šventu ir padėtume per darbą eiti šventumo***

keliu kitiems. Žinokite, kad tokioje aplinkoje jūsų laukia Dievas, rūpestingas Tėvas, Draugas; pagalvokite, kad savo profesiniu darbu, atliktu atsakingai, ne tik save išlaikote, bet ir tiesiogiai paremiate visuomenės vystymąsi, palengvinate kitų našatą ir prisidedate prie daugybės paramos darbų – vietinės ir visuotinės reikšmės – žmonių ir skurdesnių tautų labui“ [7]. Turime daugiau galvoti apie aplinkinius: ar tinkamai veikiam? Ar jie pabudina mūsų stiprų troškimą apaštalauti? Profesinis darbas ir jo metu užmegzti santykiai yra privilegijuota dirva bendrajai kunigystei, kurią gavom per Krikštą. Tą ypač prisiminkime šiais Kunigų metais.

Šie mūsų Tėvo žodžiai ypač svarbūs dabartiniais laikais, paženklintais gilios ekonominės ir darbo krizės, kurios pasekmes jaučia daugelis šalių. Kartu jie mums primena, kad

darbas visomis savo apraiškomis yra įrankis. Todėl jis mus moko ir kad **„žemiškos gėrybės nėra blogis; jos tampa nedoros tada, kai žmogus jas paverčia stabais ir prieš tuos stabus klaupiasi. Gėrybės tampa kilnios, kai jas paverčiam įrankiais kurti gėriui, krikščioniškai skleisdami teisingumą ir meilę. Negalime vaikytis finansinio gėrio tarsi ieškodami lobio; mūsų lobis yra čia (...); jis yra Kristus, ir į Jį turi būti nukreipta visa mūsų meilė, nes „kur tavo turtas, ten ir tavo širdis“ (Mt 6, 21) [8].**

Jei savo profesinį darbą laikytume savitiksliu, ne priemone siekti galutinio žmogiškos egzistencijos tikslo – vienybės su Dievu, o Jame ir su visais žmonėmis – jo prigimtis sumenkėtų ir netektų didžiausios vertės. Jis virstų uždara netranscendentalia veikla, kurioje žmogus netruktų užimti Dievo vietos.

Šitaip atliktas darbas negalėtų būti ir kelias išvien su Kristumi vykdyti Jo atpirkėjiškos veiklos, kurią jis pradėjo dirbdamas dailide Nazarete ir užbaigė ant Kryžiaus, atiduodamas savo gyvybę už žmonijos atpirkimą.

Šias mintis enciklikoje „*Caritas in veritate*“, kalbėdamas apie visuomeninį Bažnyčios mokymą pasaulio globalizacijos kontekste, neseniai dėstė Benediktas XVI. Teigdamas, jog dabartinėmis aplinkybėmis „**didžiausia vertybė, kurią reikia ginti ir vertinti, yra žmogus kaip toks**“ [9], Popiežius pabrėžia, kad – kaip skelbė ir Vatikano II Susirinkimas – „**žmogus yra viso ekonominio ir socialinio gyvenimo kūrėjas, centras ir tikslas**“ [10]. Šitaip visų diskusijų centru paversdamas šiuolaikinių žmogų, sukurtą pagal Dievo paveikslą ir Kristaus iškeltą iki kilnaus ryšio su Dievu, Šventasis Tėvas ryžtingai atmeta determinizmą, užvaldžiusį

daugelį politinio, ekonominio ir socialinio gyvenimo sampratų.

Kartu Popiežius iškelia ir transformuojančią jėgą visuomenės, kurioje praktikuojama teisingai įsisąmoninta laisvė, tai yra laisvė, giliai suleidusi šaknis į tiesą. Kalbėdamas apie tautų raidą, jis teigia: „**Iš tiesų vien institucijų neužtenka, nes visapusiška žmogaus raida pirmiausia yra pašaukimas, vadinasi, visi turi laisva valia ir vieningai prisiimti atsakomybę. Toks vystymasis reikalauja dar ir transcendentalaus žmogaus požiūrio, jam reikia Dievo: be Jo raida arba sustoja, arba pakliūna vien į žmogiškas rankas, pasiduoda savigalbos tuštybei ir galiausiai skatina antižmogišką vystymąsi**“ [11].

Šiuo krizės laikotarpiu, kai jos pasekmes tiesiogiai jaučia šitiek

žmonių, kyla dvigubas pavojus:
viena vertus, naiviai tikėtis, kad visas
bėdas panaikins formalūs
sprendimai, ir, antra vertus,
pasiduoti nevilčiai ir nuleisti rankas,
tarsi viskas būtų neišvengiama
ekonomikos dėsnių, nuo kurių
neišsisuksi, pasekmė.

Tiek vienas, tiek kitas požiūris yra
neteisingas ir pavojingas. Tikintysis
ar tikinčioji, naudodamiesi šia
padėtimi, turi tobulinti savo dorybes,
uoliai puoselėti neprisirišimo prie
žemiškų gėrybių dvasią, intencijų
grynumą, atsisakyti paviršutiniškų
gėrybių ir daug kitų dalykų. Kita
vertus, turime žinoti, kad kiekvieną
akimirką esame Dievo, mūsų Tėvo,
rankose; o jei Dieviškoji Apvaizda
leidžia šiuos sunkumus, tai tam, kad
atskirtume gerį nuo blogio: Dievas
rašo tiesiai net kreivose eilutėse.
Gyvename laiku, tinkamu išgryninti
tikėjimui, puoselėti vilčiai ir skleisti
meilei; ir atlikti savo darbą – kad ir

koks jis būtu – su profesiniu užsidegimu, siūlant visokeriopą pagalbą, kad visuomenėje įsigalėtų tikras atsakomybės ir vieningumo jausmas. Ar meldžiamės, kad išsispręstų opi nedarbo problema?

Kita vertus, sunkios aplinkybės atveria paslėptus kiekvieno žmogaus vidaus išteklius. Vienas iš esminių naujosios enciklikos patarimų yra kvietimas išgryninti griežto teisingumo ir meilės ryšį, kartu neužmirštant laikytis šių dviejų dorybių. Didis šio laikotarpio iššūkis, teigia Romos Popiežius, „**yra sugebėti parodyti tiek idėjomis, tiek elgesiu, kad ne tik negali užsimiršti ar sumenkti tradiciniai socialinės etikos principai – skaidrumas, dora ir atsakomybė, bet ir kasdienėje ekonominėje veikloje, prekybiniuose santykiuose gali ir turi atsirasti vietos dosnumui ir sąmoningo dovanojimo principams. Toks yra**

šio laikotarpio reikalavimas ne tik žmogui, bet ir pačiam ekonominiam mąstymui“ [12].

Atmintyje iškyla vienas šv.

Chosemarijos mokymas, kurį jis skelbė savo raštuose ir susitikimuose su įvairiausiais žmonėmis. Vienoje homilijoje į skirtingus žmones, kurie jo klausėsi, jis kreipėsi žodžiais:

„Žinokite, kad vedami vien tik teisingumo, niekada nerasite išeities iš didžiųjų žmonijos problemų. Kai vykdomas sausas teisingumas, nenustebkite, kad žmonės liks įskaudinti: žmogaus, kuris yra Dievo sūnus, orumas, prašo daug daugiau. Išvien su teisingumu ir šalia jo turi eiti meilė, nes ji viską sušvelnina ir sudieviną: „Dievas yra meilė“ (1 Jn 4, 16). Mus turi visada įkvėpti Dievo Meilė, kuri padeda lengviau pamilti artimą, išgrynina ir sutaurina žemišką meilę“ [13]. Kita proga, paklaustas, kokią dorybę

turėtų puoselėti verslininkas, šv. Chosemarija atsako: „**Meilę, nes vien su teisingumu toli nenuėisi (...).** **Visada elkis su žmonėmis teisingai ir šiek tiek klausyk širdies (...).** **Kiek gali, savo darbu padėk kitiems. Ir kartu su teisingumu skleisk meilę. Vienas teisingumas yra sausas; lieka užpildyti daug tuščių spragų“ [14].**

Didelis atsidavimas teisingumui, visada lydimam meilės, kartu su kiekvieno profesiniu pasirengimu yra krikščionio ginklas, kuriuo jis gali padėti veiksmingai spręsti visuomenės problemas. „**Turite antgamtiškai daryti tą, ką darote savaime,** – patarė šv. Chosemarija, – **o paskui šį uolų dosnumą, brolybę, užuojautą, meilę ir krikščionišką dvasią skleisti visuose pasaulio kampeliuose“ [15].** Jis pasisakydavo prieš doktrinas, siūlančias klaidingas – materialistines – išeitis iš visuomenės bėdų: „**Išspręsti visiems**

žmonių konfliktams mums užtenka krikščioniškų teisingumo ir meilės“ [16].

Šie samprotavimai nereiškia, kad krikščionys – ypač tie, kurie užima atsakingus postus viešajame gyvenime ar visuomenėje – gali nebesistengti perprasti ekonomikos dėsnių. **„Meilė neatmeta išmanymo, – teigia Benediktas XVI, – greičiau jo reikalauja ir jį savaime skatina. Išmanymas niekada nebūna vien tik intelekto pasekmė. Žinoma, jį galima apriboti apskaičiavimu ir eksperimentavimu, bet kad jis taptų išmintimi, pajėgia rodyti žmogui kelią į esminių principų ir galutinio tikslo šviesą, turi būti „pagardintas“ meilės „druska“. Be išmanymo veikla yra akla, o be meilės išmanymas yra bevaisis. Išties „tas, kuris įkvėptas tikrosios meilės, išmoningai atranda skurdo priežastis ir kartu būdus su juo kovoti ir narsiai nugalėti“ (Pauliaus**

VI enciklika *Populorum progressio,*
nr. 75) [17].

Stenkimės įsigilinti į šį Bažnyčios mokymą, jį skleisti ir stengtis, kad jis giliai įsirežtų į mūsų sąmonę bei kasdienį elgesį.

Kaip visada, primenu palaikyti mano intencijas. Suprantama, svarbiausia turime melstis už Popiežių ir jo pagalbininkus. Be to, šį mėnesį Romoje įvyks Vyskupų Sinodo ypatingosios tarybos posėdis, skirtas Afrikos žemyno reikalams. Jau dabar melskime Šventosios Dvasios ir šv. Chosemarijos pagalbos, kad Viešpats apšviestų vyskopus, kurie susitiks su Popiežiumi, ir šiai asamblėjai suteiktų didžiųjų dvasinių vaisių.

Yra ir kitų Opus Dei istorijos sukaikių, kurių neminėsiu, tačiau jaučiu poreikį paraginti jus visus pažinti šv. Chosemarijos gyvenimo žingsnius: jo užsidegimas puoselėti viską, ką Dangus patikėjo jo

rankoms, jį skatino būtų ištikimu Dievo, Bažnyčios – kurios dalelytė yra Opus Dei – jo dukterų ir sūnų ir visų kitų žmonių, net tų, kurie jo nesuprato, tarnu. Sekti jo pėdomis yra be galo svarbu.

Su meile jus laimina

Jūsų Tėvas

+ Javier

Roma, 2009 m. spalio 1 d.

[1] Plg. Jonas Paulius II, Opus Dei Įkūrėjo beatifikacijos homilija, 1992/05/17.

[2] Iz 43, 1.

[3] Šv. Chosemaria, Es Cristo que pasa, n. 47.

[4] Pr 2, 15.

[5] Jonas Paulius II, Opus Dei Įkūrėjo kanonizacijos homilija, 2002/10/06.

[6] Jonas Paulius II, Opus Dei Īkūrējo beatifikācijas homilija, 1992/05/17.

[7] Šv. Chosemaria, Amigos de Dios, n. 120.

[8] Šv. Chosemaria, Es Cristo que pasa, n. 35.

[9] Benediktas XVI, Enciklika „Caritas in veritate“, 2009/06/29, n. 25.

[10] Ten pat. Plg. pastoracinę konstitucijā Gaudium et spes, n. 63.

[11] Benediktas XVI, Enciklika „Caritas in veritate“, 2009/06/29, n. 11.

[12] Ten pat., n. 36.

[13] Šv. Chosemaria, Amigos de Dios, n. 172.

[14] Šv. Chosemaria, Notas de una reunión familiar, 1972/11/27.

[15] Šv. Chosemaria, Notas de una reunión familiar, 1974/06/02.

[16] Šv. Chosemaria, Notas de una reunión familiar, 1974/04/14.

[17] Benediktas XVI, Enciklika „Caritas in veritate“, 2009/06/29, n. 30.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/lt-lt/article/prelato-
laiskas-2009-m-spalis/](https://dev.opusdei.org/lt-lt/article/prelato-laiskas-2009-m-spalis/) (2025-08-08)